

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Kedden Junius' 3-dik napján, 1817-dik esztendőben.

W
K
Zeitung
8. 17. 9

Északi Amerika.

A' vala az újságokban, hogy *Floridában* az insurgensek *Pensacolat* elfoglalták volna. Későbbi levelek ellenben azt írják, hogy a' Pensacolai Spanyol Kormányzó, midőn látta volna, hogy az insurgensek reá akarnak ütni 's néki az ellentállásra elég ereje nem volna, megkínálta a' szomszédban lévő Amerikai vezért *Gaines* nevű Generálist, hogy vegye oltalmazása alá a' nevezett várat. Eszszerént tehát nem az insurgensek, hanem az egygyesült Státusok' seregei foglalták volna el *Pensacolat*.

Meksiko városából olyan tudósítások jöttek-ki a' Madridi újságban, a' mellyek tavaly történt dolgokat foglalnak magokban. December' 4-dikéig szollanak. A' benne előforduló főbb tárgyak közt említetik, hogy ott a' Meksikói Vice-Király örvendetes *Te Deum* énekléseket tartatott, a' Királyi seregeknek győzedelmeskedésükért, a' Királynénak *Brasiliából* *Madridba* lett szerentsés megérkezésiért, 's a' keresztény rahszolgáknak az *Algiriai* fogságból az Anglusok által lett szerentsés megszabadításokért. Az a' reménség táplálta ezen tudósítások szerint a' Vice-Királyt, hogy az insurgensek' régi tüze mindenütt gyengülni kezdvén, nem sokára egészszen ki fog alunni.

Déli Amerika.

Ha megtalál valóságosulni, Insurgens Generális *Bolívar*, kinek neve most szüntelenül fenn forog, katona remeket tsinált,

melyről a' Londoni újságlevelek ekképpen beszélnek: — „A' maga szállító hajóit, mellyek fegyveres seregeket vittek a' *Barcellonai* partokhoz, mint hajdon *Cortez Ferdinánd* tselekedett, meggyújtván elégettette. E' történt Mártzius' 16-dikán, a' mely napon a' *Barcellonai* sántzok között öt versben ütöttek reá a' Királyi seregek, de ő azokat mind annyiszor győzedelmesen vissza verte, 's midőn estve felé látta volna, hogy a' Spanyol Királyi hajós seregek a' kikötőhelyhez közelítenek, ekkor határozta magát arra a' feljebb említett tselekedetre, hogy a' maga hajóinak felégettetések eránt parantsolatot adjon, hanem elébb azoknak hajós legényeit, kiknek száma 500-ra telt, a' partra kiszállította, 's ezeket is a' sántzok között álló seregekhez tsatolta. Azonközben kihirdette seregei között ezen okokat, mellyek által hajóinak felégettetésére indíttatott, 's tudokra adta nékiek, hogy már most eszszerént tsak kettő van hátra a' mik között választhatnak, tudniillik: a' halál, vagy győzedelmeskedés. Szerentséjire a' katonák helybehagyással fogadták a' hozzájuk intéztetett proklamátziót, 's tüzet kaptak. A' Királyi seregek 17-dikben ugyan, szározon vizen megtámodták őket, de nem boldogüllhattak, melyre nézve a' Generális *Bolívar*' sántzaival által ellenben a' következő éjjel sántzokat készítettek, 's magokat azok közzé vették-be. *Bolívar* ezt látván, seregeit ezen sántzoknak személyesen nékiek vitte. Szerentséjire ugyan akkor insurgens Generá-

lis *Marino* és oda érkezett egy segítő sereggel, 's így történt, hogy a' Királyi seregeket ezen sántzok között kiverhesse, üzőle vehesse, 's végre elszéleszthesse. A' következő napon (Márcz. 18-dikán) a' Királyi seregek között két Batalionok hozzá pártoltak. Az ő armádája ezen győzedelmskedés által új lüzet, 's a' fő vezér eránt új-bizodalmat kapott.

Egy Bétsi-irónk ugyan, némely tekintetben kétségesíti *Bolivárnak* ezen győzedelmit, a' midőn egy Olasz példabeszédet vet ulánna, melynek ez az értelme: *Ha nem igaz, legalább jól ki van gondólva.* — Azomban több rendbeli és újabb tudósításokat is találunk a' közönséges levelekben, mellyek azt láttatnak mutatni, hogy tsakugyan lenni kellett valaminek a' dologból: Tudniillik, *Jamaika* szigetén az a' hír kezdett szárnyalni (így írnak egy helyen), hogy a' Királyi armádá' vezére Gen. *Morillo*, *Santa-Féből Veneczuela* felé vezérelvén seregeit, útjában az insurgensek által megtámadott 's megverettetett. — Az ugyantsak *Jamaika*' szigetén *Kingstonban* kijövő újság pedig élképpen szoll Márcz. 17-dikén: Insurgens Generális *Marino*, *Cumanát* igen véres verekedés után rá-rohanás által elfoglalta, a' melly verekedésben néki 4 vagy 5 száz emberei elhullottak: ő pedig 700 vagy 1000 Spanyolokat, kik az erősségbe vonták vala he magokat, kardra hányatott. — Ugyan ez az újságlevel erőssíti továbbá, hogy *Commodore Taylor*, ki egy insurgens hajós tsapatot vezérel, három Spanyol hajót, mellyek sok arany porral voltak terhelve, elfogott. —

Egy kereskedő ház *Glasgowban*, *Trinidad* szigetéről tudósításokat vett, mellyek onnét Mártzius' 15-dikén indultak, 's ez a' tikkely is első fordúl bennek: — „Az insurgenseknek, úgy mond, *Venezuela* tartományában 16 ezer jó fegyveres emberekből álló seregeik van-

nak a' következő Generálisok' vezérlése alatt:

<i>Bolivár</i> alatt Barcelona tartományában	4000
<i>Marino</i> alatt Cumanában,	5000
<i>Piar</i> és <i>Cedeno</i> alatt, Augostoriában	3000
<i>Urdanette</i> alatt, útban Caracas felé	4000
<i>Arismedi</i> alatt, Margaritán	2000

Mind együtt 16,000

Nagy Britannia.

A' Ministerek' Kurirjában külömbkülömb, más Londoni újságok által kihirdetett tikkelyeknek meg igazittatására szolgáló, megjegyzések jöttek ki, mellyek között itt következnek néhányak: —

A' *Spanyolországot* illető hírekről: — „Mi, úgy mond, a' Spanyolországra nézve közönségesé tétett sok hírek ellen ismét protestálni kéntelenítettünk, a' melly hírek oda látszanak czélozni, hogy új nyúghatatlanságok gerjesztődjenek, és ez az ország, támadás' és hazafiak között való hádakozás' theátrómává tétetessék. De nem tsak közönséges újságlevelinkben találunk mi efféle próbatételeket, hanem Parlamentumunk' tagjainak beszédjeikben is. Az egygyik, mindenféle *invektivák* (motszóldó kifejezésekkel) érdeklí a' Monarkhát; másik úgy festi-le azt a' nemzetet, mint a' maga méltóságától megfosztatott és rabszolgaságrajutottat. Nagyön tsudálatos környülállás pedig az, hogy ezen beszédet azoknak az embereknek szájokból halljuk most, a' kik Bonaparténak Spanyolországba tett beütésekor, az ő tisztjeinek irtóztató törvénytelenkedéseikre 's kegyetlenkedésekre némák lévén, a' mi Faantzia ország' ügyesbajos dolgaiba való avatkozásunk ellen, megszűnés nélkül kiáltoztak akkor, midőn ezen ország azon gonosztevők által kormányoztatott, a' milyenek *Fobespier*

Marat, és *Collot d' Herbois* voltak. Hogy nekünk, kik a' fennállható szabadságnak legnagyobb mértékéhez hozzá szoktunk, ne tessék Spanyolországnak belső Országlása' módja, meg lehet; de azért niútsen jusunk egyéb kérdésre, hanem csak ezen egygyetlenegyre: megfelel-e Frantzia ország azoknak alkötelességeinek reánk nézve, mellyeket tölle az ő véllünk való barátságos és békességes állapotja kíván? Ezen tekintetben csak nemrég is egy újabb bizonyosságát mutatta a' maga erántunk viseltető liszteletenek 's betsületének, midőn a' Portugalliával való egyetlenkedésekre nézve, közbenjárásra kért bennünket. A' *Morning-Chronicle* egy levelet hoz elő, ma kijött darabjában, *Madridbol*, melyben az erőssittetik, hogy a' Spanyol Országlószék olyan parantsolatot küldött Barcellonába, hogy Generális *La cyt* tüstént löjjeék agyon. Mi meg határozott módon erőssithetjük, hogy ennek legkissebb fundamentuma niútsen, mert csak azeránt ment parantsolat oda, hogy indítsanak pert *La cy* ellen.

Egy más levél szerént, mellyet tegnapi darabjában adott ki a' *Morning-Chronicle*, 's a' melly Párisból érkezett hozzá, *Madridban* egész támadásnak kellene mostanában uralkodni. Mi erre azt felelhetjük, hogy hozzánk Spanyol országból legújabb tudósítások érkeztek tegnap, 's ezekben semmi emlékezet nem tétettek valami efféle támadások felől.

Bonapartérol Sz. Ilonán: — „Nemelyek a' száraz Európai újságlevelek között azt a' hirt terjesztették-el, 's még magános levelek is visszahangoztatták az újságokból, hogy a' Szövetséges Hatalmasságok Napoleon Bonapartét Sz. Ilonáról *Málta* szigetére akarják vitetni. Ez a' hír, mint halljuk, a' Napoleon azon barátjainak, kiknek a' békesség és tsendesség gyűlölséges 's csak a' hadakozás 's revolúzió kedves, új hátorságot adott. Egy levelezőnk azt írja hozzánk, hogy

hasznos lenne ezen hírnek legnagyobb meghatározással ellene mondani. Mi ezt meg is tselekedhetjük. Ennek a' hírnek egyedül csak az ő barátjainak ohajtásában van 's másutt sohol niúts semmi fundamentuma. *Bonaparte* arra van határozatva, hogy a' maga életét, kevés vagy sok időre terjedvén az, *Sz. Ilona* szigetén töltsse-el.

A Chinából visszatért Anglus követségről (ugyan ezen Kurir): — „*Hewit* nevű hajónk *Cantonból* háza érkezvén, már most minden órán várhatjuk az *Alceste* fregátot is, Lord *Amherst* a' Követtel. A' levelekben, mellyek a' *Hewiten* érkeztek, az iratik, hogy Lord *Amherst* 's a' hozzá tartozó követségi személyek *Pekingből* Jan. 1. ső napján érkeztek vissza *Cantonba*. Az ő követségének szerentsétlen végződését a' Chinaiaknak az az esztelen rendelése okozta, hogy ő magát, a' Császár előtt való meghajlaskor artzal a' földre vesse, mellyet Lord *Amherst* nemcsak nemzetünk' characterének méltóságára nézve, hanem azért sem akart megtenni, hogy már előtte azt Lord *Makartney* sem tselekedte meg, 's még is elbótsáttatott a' Császár eleibe. Azonközben, ha ez mostanában meg nem történt is, egyéberánt csakugyan egész útjában nagy megkülömböztetéssel viseltettek hozzá a' Chinaiak mindenütt. A' Lord *Amherst*hez tartozó személyek mindenütt olyan szabadon viselheték magukat, mint még eddig Chinában semmi idegen országi emberek nem. A' Kapitány *Maxwell* ágyuinak, mellyek a' *Cantoni* kikötőhelynél az *Alcestén* a' magok erejeket megmutatták, éppen oly foganatos következése lett a' *Cantoniakra* nézve, mint a' követségi legjobb alkudozásoknak lehetett volna, ha tökéletességre mehettek volna. Ha ez az állatás megvalóságosulhat, szerentséeknek tarthatjuk magunkat: de mindazonáltal jó leszen ha minden esetre el nem felejtkezünk arról, hogy

a' Chinaiak, éppen oly két-szin, tsalfa, (bilingvis) emberek, mint gyávák. Nyughatatlansággal várjuk, az ezen fontos történetet illető hiteles tudósítást.

Annak, hogy ez a' követség Pekingben szerentsés nem lehetett, ilyen okát is beszélik némelyek: — A' Császár első Ministere *Ho-Kung-Ye*, meghívta Lord *Amherstet*, hogy mincelötte a' Császár eleibe audientiára bevezetődne, ötet látogassa meg. A' Követ magát erre reávévén, néhányadmagával megjelent ezen Ministernek palotájában. Itt arra is reávette magát, hogy egy sárga ruhás pogányisten, vagy bálvány előtt, holmi semmit nem jelentő, megmagyarázhatatlan, gyáva bajlásokat tegyen. Ezek megcsévén, egy szobának ajtaja hirtelen megnyilt 's a' Minister tudtára adta a' Követnek, hogy most már éppen elkövetkezett az a' szempillantát, hogy ő, ötet, a' maga Ura a' Császár' eleibe bevezesse. Lord *Amherst* ellenben egy ily vélelten és készület nélkül való bemutatást, a' maga méltóságához illendőnek lenni nem tartván, azt felelte, hogy ez a' bánás módja ahoz a' Fejedelemhez, kinek ő a' képit viseli, méltatlan volna. Egy szóval nem akart bemenni a' szalába, melynek az ajtaja megnyilt vala. A' *Chinai* Minister ellenben ötet erre kényszerítéssel is reá akarta venni; még taszítást is ejtett rajta néhányat, hogy haladjon: melynek látására a' Követséghez tartozó személyek közül egygyik kardot rántott, 's így lett vége a' követségi pompának. A' Minister ugyan kiesett ezen tselekedetiért a' Császár' kegyelméből, hanem Lord *Amherst* azután tsakugyan nem kaphatott sem audientiát sem elégtételt a' Minister által lett megbántatásért.

Parlamentumi Beszéd.

Május' 15-dikén ilyen kérdést terjesztett az alsó házban *Ponsomby* a' Ministerek' eleibe: — „Az a' törvény, mellyet a' folyó üléseink alatt hoztunk, 's a' melly

által az Uralkodó Felségnek hatalmat adtunk arra, hogy az olyan személyeket, kik eránt gyanú talál lenni, azeránt, hogy az ő Felsége és Országlása ellen valami plánumokat végrehajtani czélozzának, elfogathasson 's fogságban tartathasson (érti a' Habeas Corpus Aktának felfüggesztését illető törvényt), a' jövő Julius' végével meg fog szünni, ha továbbterjedése meg nem határozatik. Mostanában Május' közepén vagyunk, melly egy oly ideje' pontja' üléseinknek; a' melly után, mint a' tapasztalásból tudjuk, azt várhatjuk, hogy ezen háznak sok tagjai London városát ide fogják hagyni. Tehát szeretném megkérdezni a' Nemes Lordot (a' Minister), hogy valyon feltették-e az ő társai, a' Király ő Felsége' Ministerei, magokban azt, hogy ezen törvényt az ő megszűnésének idején túl még tovább is fenntartassák, 's a' nékik ez által adatott hatalmat megújittassák? Ezen eszközzel való élésnek szükséges volta felett vetélkedői most nem ideje; a' Parlamentomi ház' regulái nékem ezt tilalmazzák: hanem reméllem azt, hogy a' Nemes Lord készen van arra, hogy kérdéseimre megfelelőhessen.“ —

Minister Lord *Castlereagh*: — „Az igen nagy tiszteletre méltó Ur' kérdésére azt felelhetem, hogy az ő Felsége Ministerei a' magok' kötelességeknak lenni találták tanátslanit a' Régens Princznek, hogy a' Pünkösdi innepekhet követő első napokon (Jun. 2-dikán vagy 3-dikán) az ország' belső állapotjára nézve terjesztessen bizonyos előadást a' Parlamentum eleibe, melynek következése szerint (ő Minister *Castlereagh*) jóvallani fogja, hogy mint már régebben is megtörtént, terjesztődjék tovább, vagy újittassék meg, a' *Habeas Corpus Aktának* felfüggesztése. A' nélkül, hogy ezen alkalmatossággal ezen tárgyra nézve bővebb magyarázatra bocsátkozhassak, kötelességemnek tartom igaz szívvel vallást tenni azon tiszteletre méltó úrnak,

a' ki előmben ezen kérdést terjesztette, a' felől, hogy az országnak jelenvaló környúlalásai 's egyéb kinevezések elmulasztatallanul tanátsolják az ő Felsege Ministereinek azt, hogy a' Parlamentumban jóvállást tegyenek azon eszközöknek töváltbi fenntartatása vagy megújittatása eránt, mellyekre az igen tiszteletes úr észlozni látszik. (Halljuk! Halljuk! így közdett kiáltozni az ellenkező rész)."

Philips arról tett nyilatkoztatást, hogy ő azt kívánja, hogy hivattassanak meg a' ház' tagjai, hogy azon a' napon, mellyen a' Minister a' maga jóvállását a' kérdésben lévő tárgyra nézve meg tenni fogja, minő jelenjenek meg a' gyűlésben. — *L. Castlereagh* így szollott: Előre érzem, melly terhes kötelességet fogok teljesíteni: azonban semmi ellenvetésem nintsen az ellen, hogy a' ház' tagjai meghivattassanak, hogy az említett tanátskozasra minnyájan jelenjenek meg.

Brougham: — „Mint eszembe veszem, 's ha a' dolgot jól értem, úgy látszik, hogy a' Ministereket a' magok jóvállásokat, Biztossági előre való megvissalás nélkül, 's akár minémű resultatuna lehessen is a' Biztossági vizsgálódásnak, minden esetre meg akarják tenni.“

Lord Castlereagh: — Nem célzásunk semmi olyant jóvállani a' Parlamentumnak, a' mi felől ez, Biztossági vizsgálódás által tökéletesen tudósittatni nem fogna. — *Baronet Burdett*: — „Eunck a' Biztosság' vizsgálódásának resultatumát, úgy mond, előre is megmondhatnók mi fog lenni (Halljuk! Halljuk! Halljuk!) Azonban nem leane rossz ezen célra nézve szoroson megtudnunk: hogy hány személyek fogáiták már el ezen törvénynek ereje szerént; hol vagynak most mind ezek a' személyek; és hogy, valyon itélőszél' eleibe fognak-e ezek állittatni? Én tehát arról fogok a' holnapi ülésben egy jóvállást ezen alsó ház' eleibe terjeszteni, hogy kérje-be azoknak a' sze-

mellyeknek lástromát, lik a' *Habeas Corpus Akta*nak felfüggesztelését fogva elfogattattak. — *Brougham*: — „Én még azt is remélem, hogy a' házn fog ezen háznak tagjai között vala nagy és fontos tekintetű ember, a' ki azt fogja jóvállani; hogy határozzon ezen ház egy kérő levelet a' Régens Princzhez: ahnak megnyerése végett, hogy a' Parlamentumot ne oszlattassa-el addig, valaméddig a' *Habeas Corpus Akta* felfüggesztve leszen (Halljuk! Halljuk!) — Mind ezek után még egyszer megújította *Philips* azon jóvállását, hogy a' Parlamentum által minden tagok hivattassanak meg, hogy Junius' 2-dikán, hétfőn, midőn a' Ministereket a' magok jóvállásokat, mellyről *Lord Castlereagh* feljebb ígértet teve, meg tenni fogják, minnyájan jelenjenek meg.

A' *Lotteriai* játékokra nézve is nevezetes beszélgetések fordultak elő az alsó házban. *Littleton* néhány rendbéli jobbitásokat jóvállott annak elintéztetésén tételtni: de a' mellyek mind visszavetettek. Az azt illető új törvény eleibe ilyen szókat jóvállott botsáttatni: Minthogy, úgy mond, jó haszon van benne; hogy az ő Felsege' alattvalóinak rossz hajlandóságai a' kintstárnak nyereségére fordittassanak; minthogy minden rossz hajlandóságok között a' játékok legszélesebben kiterjedtek 's a' kintstárnak legjövédelmesebbek; 's minthogy egyszersmind a' Lotteria legalkalmasabb eszköz az embereknek a' jádtzásra való ingereltetésekre 's a' pénznek az ő zsebekből való kitalására; tehát 's a' többi — (ezen szók nagy hahatalásra adtak alkalmatosságot). — Egyebek között azt is jóvállotta *Littleton*, hogy legalább tiltsák meg, hogy újságokban ne adják-ki a' Lotterias - Collektorok a' magok szerentsekisértő dítséréseiket. — A' Kintstár' Cancellarius a' azt felelte ezen jóvállásra, hogy ez éppen annyit lenne, mintha a' kereskedőknek megparantsólnák,

hogy ne ditsérjék a magok eladó portékáikat.

Londonban egy új-tszizmafényesítő kenőtsnek-találója, a ki ezen találmánynak folytatására Pátentst is kapott, ilyen szavakból álló hirdetést adott ki: — „Az én tszizma-kenőtsöm, úgy mond, felmúlja feketeségére nézve a *Milton*' látható setéségét; az én házam népe tükör helyett csak ilyen kenőttsel fényesített tszizmákkal él; az én feleségem előtt ilyen tszizma állanak az ő ültető asztalán; én magam is csak egy ilyen pár tszizma előtt borotválom magamat. Egy szóval, ezen tszizma valószínűleg oly cylindricus (hengeres) tükröknek tartalmazhat, mellyeket csak urak és urilak hordoznak lábaikon.“

A *Morning Chronicle* azon ajándékokról emlékeztet, mellyeket az Anglus Országújszék Lord *Amherst* től a Chinai Császárnak küldött vala, de a mellyeket ez, el nem fogadott, ilyen éles tréfával él: A mi Ministereink, úgy mond, midőn a Chinai Császárnak szánt ajándékok között, egy Nápolyi szappannyal is igen finum Anglus borotvával tele skatulyát is küldöttek neki, gyaníthatóképpen elfelejtették volt, hogy a Chinai Császár's az ő Ministerei és Mandarinnyei soha nem borotválkoznak.

Egy Frantzia Szabómester kihirdette magát, hogy nálla egy-egy egész ruhát lehet látni, pénzért, a melly ruha csak egy darab posztóbol áll, és egy öltés sints rajta. Ezt egy Londoni Frisör (hajfodorító) olvasván, hogy a Szabót megszégyenítse arra ajánlotta magát, hogy ő olyan porókat készít, a melly csak egyetlenegy egy hajszálból fog állani.

Londonban most oly négy lábú állatokat mutatnak, mellyek nálunk eddig ismeretlenek voltak az állatok országában. Északi Amérikában a *Missouri* vize mellyékein fogták őket. Szelid természetűek, könnyen jámboríthatók; a neveik *Wapiti*. Doktor *Leach*, ki ezen

állatokról nem régen egy előadást terjesztett az úgy nevezett *Linne*' fűvésztársasága eleibe, azt erőssíti, hogy ezen állatokat nálunk is honnyiaikká lehet tenni, a lovak helyet külömbkülömb hasznokat venni.

A Londonbol Május' 13-dikán indult levelekben olvassuk, hogy *Bonaparte József*, által ment volna az Északi Amériikai Státusok földjéről *Mexikóba*. — (De hova, a fő városba-é, vagy pedig valamelyik insurgens tanyára? Az első bajos feltenni, mert azt még a Kir. seregek bírják.)

S v é t z i a.

Itt ilyen Királyi Végzést hirdettek ki Aprilis' 30-dikán: — 1). A folyó esztendő Októberének 1-ső napja után nem lesz szabad kávé, készen, semmi pintzékben, tsapszékeken, evő's ivó házakban (kortszmákon), egy szóval semmi községes helyeken árulni, 10 Tallér büntetés alatt, mellyet mind az adó mind a vevő megfizetni tartozik. Hogy ezen parantsolatnak minden titkos állalhágását megakadályoztatni lehessen, befoglaltatik ezen tilalomba még az úgy nevezett Svétziai kávé is, egy szóval minden kávé-surrogatum, a minnek csak a kávé tulajdonságához vagy izihez valamely hasonlatossága van. — 2). Megtiltatnak minden külső országi borok, a mellyek, Champaniai, Burgundiai, Canariiai, Malvois, Palmfect, Cap, és Tokaji bornevezetek alatt, elő fordulnak, így szintén az idegen úgy nevezett liquörök, pálinka, Cider, idegen olaj, s az Angliai porter-ser. Az utolsó tzikkelvényben nevezett italok Januarius' 1-ső napjától fogva szünnék-meg.

B é t s.

Ó Cs. Kir. Felségének következő Pátense jött ki *Gallitziára* nézve: — „Mi Első Ferentz, Austriai Császár, etc, etc. Minthogy meghatároztuk, hogy *Gallitziában* és *Lodomeriában*, *Bukowinát* is oda foglalván, egy Rendek' Cons-

tutuzióját állítsunk lábra, azzal megegyezőleg, mellyet a' ditsösséges emlékezetű Második József Császár ö Felsege az 1782-dik, különösen *Bubowinára* nézve pedig az 1787-dik esztendőben, engedett vala ezeknek, az idő környülállásaihoz alkalmaztatódó változásokkal: ehez képest oly reménsséggel vagyunk ezen tartományainknak lakosai éránt, hogy ezen rendelésünket, mint atyáskodó kegyességünknek 's az ö hűségekbe 's jó indulatokba helyheztetett bizodalmtunknak legbizonyosabb zálogát úgy fogják megemélni. Erre nézve jónak tüláltuk a' következőket meghatározni: —

1). A' mi Gallitziai és Lodomériai Királyságunkra nézve négy Rendeket határozunk, úgymint Papi, Uri, Ritteri (Nemesi) Rendeket, 's Királyi városokat.
2). A' Papi Rend magában foglalja a' Gallitziai Érsekeket, Püspököket, Apáturakat, 's azon Infulatus Apáturokat, kiknek mi az ö különös kéréssekre Rendi jusokat adunk, 's a' most fennálló megyék Ráptalannyait. Az Uri Rend magában foglalja az *incolatussal* felruházatva lévő Hertzegeket, Grófokat, és Bárókat.
A' Ritteri Rendhez tartoznak minden honyi születésű Nemesek, kik a' magok nemesi származásukat az 1782-dik esztendőben Januárius' 20-dikán költ Pátens által kifejeztetett határozás szerént megmutatták, 's az immatrikuláltatást (a' beiratást) az akkor meghatározatott időszak alatt megnyerték; továbbá azok, kik mi tülünk, vagy a' mi őseinktől, Ritteri méltóságot kaptak; nem külömben a' mi egész Császári birodalmunkból való minden Ritteri méltósággal bíró Nemesek, mihelyest indegenatust (honnyi születési) 's a' Státusok nemesi közönséges könyvibe való beiratást, immatrikuláltatást, megnyerték. A' városok között még most egyelőre csak a' fő város *Lemberg* az, melly a' negyedik Rendnek képét viseli, mind addig, míg mi jónak fogjuk találni a' Királyi városoknak nagyobb számát.

di jusokkal felruházni. — (A' többi következik).

A' múlt Vasárnap éjjel tsaknem le-
rajzolhatatlan fényességű gazdag tántzos
bállal inneplette a' Brasiliai Udvarnak ittlé-
vő rendkívül való Követje, Marquis *Maria-
riatva*, Leopoldina Császári Fő Her-
tzegeasszonynak a' Portugalliai 's Brasiliai
Királyi Koronaörökössel való menyegző-
jét, az úgy nevezett *Augarten* kertben,
mellyet néhány hetektől fogva készítette,
ezen pompára, mindenféle alkotmányok-
kal és világosításokhoz való állásokkal,
mellyek igézők voltak. Jelen volt az egész
Cs. Fels. Udvar is, valami 2000-rig való
fő rangú hivatalosokkal egyetemben. —
(Miud ezekről a' jövő postán bővebb-
ben)

Fontos Jelentés.

A' lak a' Bétsi M. Kurirt a' folyó 1817-
dik esztendőnek második Semestrisére is
megtartani kíványták, 's az esztendő ele-
jén tsak 13 forintot küldöttek érette, tisz-
telettel kéretteinek, hogy a' szokott mó-
dokon a' második rendbéli 15 forintokat is
fel küldeni ne terheltessenek.

H i r a d á s.

Ezen levelekben ugyan kihirdettetett
vala az Albert Királyi Hertzegehez tartozó
Magyar Országai N. Mosony Vármegyében
M. Óváron lévő Uradalom' részéről, hogy
ezen 1817-dik esztendőben Aprilis' 16-di-
kától fogva Junius' végéig határozatott
légyen az az időszak, melly alatt azok,
a' kik onnét finum gyapjas juhokat vásá-
rolni szándékoznak, oda tulajdon aláírás-
sokat headhassák. Hanem, mivelhogy már
most azon juhok, mellyek az eladásra
meghatározatva valának, kevés számú ko-
sokon kívül a' magokat bejelentett vásár-
lók által elfoglaltatva vannak, tehát ez
mindenelnek közönségesen tudokra ada-
tik, azért, hogy további tudakozások ne
tételtessenek, vagy hogy vásárolni aka-
rók ide ne útozzanak. Költ Magy. Óváron
Máj. 28-dikán 1817-ben.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

P e s t e n

<i>A Nemzeti-Gazda' Kiadójánál, Bálványúttzán (Göttergasse, Nro. 195) és Eggenberger, Kilian, Kis Jó'sef, Hartleben Könyvárosoknál; Debretzenben Csáthy György Könyvnyomtató és Könyvárosnál, és Tóth Mihály Könyvárosnál és Könyvkötőnél; S. Patakon T. Somossy János Prof., és Kolosváron T. Kováts Sámuel Prof. Uraknál, találatnak e' következő eladó Könyvek: —</i>		
A' Magyar Magóg Pátriárkhatól-fogva, Elő István Királyig; <i>Horváth Adam, Pesten, 1817.</i>	4 fl. „kr.	
Monumenta Hung.—Emlékezetes Irások, I. Dar. 2-dik Kiadás; <i>Rumy Károly Gy. Pesten, 1817.</i>	5 — „	
Ugyan az, II-dik Darab	5 — „	
Méhtenyésztetés, a' Lengyel Országi Vad-méhtenyésztéssel, a' Méhser-, és több efféle italok' készítésével bővítve, 2-dik Kiadás, 1816.	2 — „	
A' Szőlőmivelésről, 's a' t. I. és II. Dar., sok szép Réznyomatokkal; <i>Fábián Jós.</i>	12 — „	
Az Emlősállatok' Természet-tudományi Historiája, 49 színes (illuminált) Táblákkal; <i>Pethe</i>	21 — 30	
A' Föld' Mathematica Leírása, a' Világ' alkotmányával egygyütt; <i>Katona</i>	5 — „	
Praktische Anleitung zum Anbau d. Runkelrüben; <i>Pethe</i>	„ — 48	
Ars Oratoria, Tom. I. et II.; <i>Joh. Szép</i>	3 — „	
Exercitationes Scholasticae ejusdem	„ — 20	
Davy, Földmívelési Kímia; for. <i>Pethe</i>	7 — „	
Pallérozott Mezei Gazdaság, II-dik Dar.	6 — „	
Vocabularium etc.—Szótár, melyben sok magyar-szókhoz hasonló-hangu idegen nyelvbeli szókat rendbe szedett <i>Gyarmathi Sám.</i>	1 — 45	
Időpróféta, vagy, időváltozást jövendölő Pókok, 2-ik Kiadás; <i>Pethe</i>	„ — 45	
Baromorvoskönyv, a' híves <i>Rowles' Munkája; fordította Kerekes</i>	3 — „	
Zentai Utközet, Réznyomattal egygyütt; <i>Ugróczy</i>	1 — 30	
Ugyanaz, író-papíroson	2 — „	
Hollandiai Magyar Biblia, finom író-papíroson, Mappákkal és Homloktáblával egygyütt	9 — „	
Pestis ellen, Ótalmom	„ — 15	
Nemzeti-Gazda, fedéltakaróval, 6 Darab, darabja	6 — „	
Grönland' Leírása, <i>Cranz David; ford. Dobosy</i>	1 — 30	
Magyar Mathesis, I. és II. Dar. <i>Pethe</i>	10 — „	
Juhtenyésztetés, bekötve	2 — 45	
Szarvasmarha-tenyésztetés	2 — 30	
Lótenyésztetés	1 — „	
Házi-majorság	1 — „	
Tibusztierek' Historiája; <i>Archholz; for. Dobosy</i>	1 — 30	
Templomban mondandó Könyörgések; <i>Karacs Ján.</i>	1 — „	
Hiteles Könyvárosok, hitelben is kapnak ezekből a' Könyvekből.		

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Máj. 30-dik napján 330 $\frac{2}{3}$ — 31-dikén 331 $\frac{1}{4}$ — Jun. 2-dikén, 333 forintot.
A Marhahúsnak fontja Bétsben Juniusra 38 krajtzáron hagyatott.